

שירו של משורר מזוקן הרעיש את נשמתו

של הטראגי - קומיסאר במערכת „דבר“

זה, כאשר פירסם אבידן, מעל עמודי הארץ, את השיר „ניסויים בהיסטריה“ (שהנו, כמו השיר „החמצה“, חלק מספר-שיריו הרביעי „שירי לחץ“, העומד להופיע בשבועות ה-קרובים).

באותו שיר אמנם לא היו גופי-חימום מיניים. אך לא חסרו בו שורות, שהרגיזו את שורר השמרני — כמו, למשל, השורות הבאות:

... השאלה החשובה / יותר, החשובה ביותר, היא זו: האם אני, לפתע דווקא בגוף / ראשון, בלי כל מקום לטעות, האם אני / כבר פוחד, או עדיין פוחד, כבר / פוחד או עדיין כבר / פוחד? ...

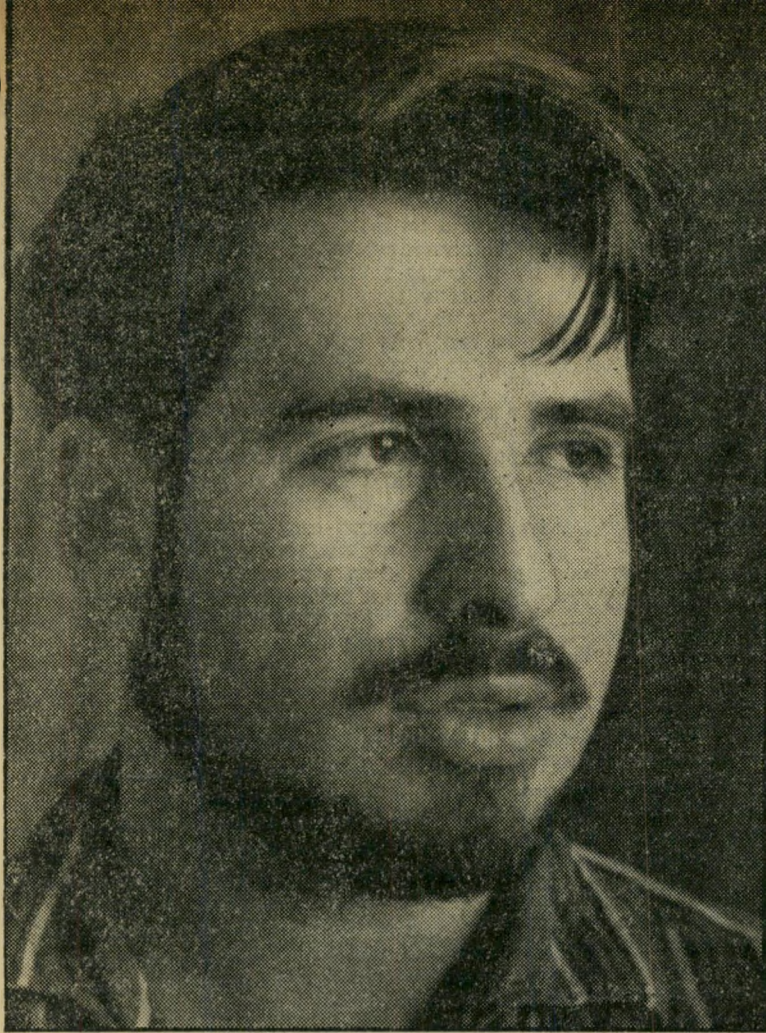
... חשוב מאוד, איפוא, לשקוד על ה-

חיים שורר, עורר דבר, הזדעזע. ובצד-דק, כי לפניו היה מונח שיר בשם „החמצה“, שכלל את השורות הנוראות ה-באות:

„יכולתי, כמוכן, לקחת אותך אלי, לייבש אותך / ליד תנור-חימום חשמלי, לייבש אותך / בגוף-חימום שלי, להעניק לך / אושר הדרגתי ומתוכנן...“

מהן דעותיו של חיים שורר בשדה השיר-רה — לא ידוע בדיוק, אך דבר אחד ברור לגמרי: אין חיים שורר סבור, כי השירה נוצרה, כדי שהמשורר ידמיין לעצמו, איך הוא מספל באהובתו בגוף-חימום הפרטי שלו.

דבר זה לבדו הספיק, כדי להבעיר את

דוד אבידן

גוף-חימום הרגז

דבר... שקיבל את שירו של אבידן להדפסה. הוא מיהר להריץ אל המשורר הנעלב גלוי-יתדואר: „שירך היה טוב בעיניי, המלצתי עליו ומסרתי אותו לסידור. בכך, בעצם, נגמר תפקידי. אין אני אחראי לשאר העניינים...“

לשאר העניינים אחראי הקומיסאר. ליתר דיוק: הטראגי-קומיסאר.

** העורך עצמו הוא אברהם שאנן, שי-זוסמן הוא העורא-כנגדו בכל הנוגע לטקסט-סים מנוקדים.

... העניין פשוט מאוד: כבר ברור / שכבר יש לפחד, שכבר הם נראים / כבר הם ניראים עירומים וחיוורים / וכחושים וריקים ודלים-עלובים, / ועוד מעט וכל ילד בחוצות יקרא: / הוי, בחור, הלא עירום אתהו / רוץ, בחור, לתערוכה, / שם, בתוך תמונה חדישה-מרעשת, / תלוי זוג מכנסי-עבודה, / קפוץ לתוכם וכסה עצמו“

רק אדם אחד הרגיש שלא בנוח במלחמה בין שורר והמשורר. היה זה עזרא זוסמן, עורך החלק השירי במדור הספרותי של

כתיבה. אסור / להחמיץ הזדמנויות. הנצח את עצמן בעוד / מועד, בטרם מעידה. מחר תשתנה, מחר / יהיה מאוחר. מחר / תמיד מאוחר.

כמו כל הקומיסארים התרבותיים בדמוק-ראטיות עממיות — סולד חיים שורר משייה מודרנית, כשם שהוא סולד מציריני המודר-ניים של יגאל תומרקין, שהוביק זוג מכנסי-עבודה לאחת מיצירותיו.

על כן ישב שורר לשורר — והעלה מ-תחת ידו את היצירה הבאה:

* שלושת ספריו הקודמים של דוד אבידן הם: „ברזים ערופי שפתיים“ (1954), „בטיות אישיות“ (1957) ו-„סיכום ביניים“ (1961).

שורר

והמשורר

המתו של חיים שורר כמו בתנור חשמלי. אך הוצם עלה לנקודת-הריחה בגלל עובדה נוספת: הגליון שהיה מונח לפני עורך דבר, היה עמוד עתונתו שלו. העמוד היה מוכן להדפסה במדור הספרותי.

התבטל גלש במהרה. ציתה שורר, בפנים סמוקות: להוציא את דבר-התועבה מדבר. וכך נעשה.

יתכן שחיים שורר היה נועם קצת פחות, לולא הכיר היטב את בעל גוף-חימום השירי: המשורר המזוקן דויד (בר-זים ערופי שפתיים) אבידן, כבר בן 28. כי כבר קודם לכן ראה שורר תובה לעצמו להתמודד עם המוזה של אבידן. היה

החמצה / מאת דוד אבידן

לבד אל הלילה? לבד

אל הלילה הקרוב הזה? לבד

אל הלילה המסתים הזה? עד הפקר הקרובה

תפספי מאה פסיעות גלמודות. אסר-קך

אצטרף אליך מרצוני הרע. באורות כבויים,

גלי צופר, גלי פננות

טובות, גלי

אתומים.

ביצר המתבהר הזה צומחים רק שמונה רמזורים, משקים

קגשם צצבני, משירים

לקראת האביב כוכבי-משטרה בשלים, משקנים

צפרי-בקר שקופות וממיתות, מקתיבים

את קצב הנדידות, את חתולה, את חתולה קטנה, את

מכשפה קטנה ורטבה, טסה על שאבקים אל חלונות גבהים, פערקבת

בצל מתוק ומבקש ספתת לסככות צבעוניות, ממלמלת

סרובים מקסימים בשפת-מנוצים תרישית, זוכרת

את יום הפרצון.

יכלתי, פמוכן, לקחת אותך אלי, ליבש אותך

ליד תנור-חמום חשמלי, ליבש אותך

בגוף-חמום שלי, להעניק לך

אשר הנרגתי ומתקנן לכל פרטיו עד

הפקר, הפקר הבלתי-נמנע, עד זריסת

השמש הצילה והבוטסת, המקלקלת

מעל ראשי הנקרים את עלומיהם המלטפים, השפר,

שנצלם יום אחד מראשיהם, נודר, קאלו בקעות.

אל הנשים, כמו מהמלה, כמו אוקרה
לקאות, לקאים אל הקאות. הן קניסות אותי
בלחשים ובהשקעות, שלא לקדו מסכותיהן, אף הוא
שורט למרות הפל את קתפינו הרצננות, מינב החופה, תוכב
זכות הגדרה עצמית, מזכיר
את ימי-ההלכת, את פרח
הממורות.
הגיע הזמן להודות, שדרוש, דרוש בדחיסות,
מקום נוס ובלתי-מפרע לצעק בו, דרוש
מקום לצעק ולבב בו, דרוש
מקום, בינמיים
אנחנו כבר בתוך הטונה הסנשה, געולים
סנדלים רומיים בקהירים, חמושים ברמח קבד, מצפים בדריכות
לאור המסנור, לזמזום הצליל של
צלסת מעופפת, לכאב הקריף של המנע הזר
במקרגני-המם המאמצים שלנו, לבד
אל הפקר? לבד
אל הפקר היבש הזה? לבד
אל הפקר הגורלי הזה? עד הערב הקרוב
אפסע אלף פסיעות חקריות, אסר-קך
תצטרפי אלי מרצונך הטוב, באורות קלאים ורחוקים,
עם כל הצופרים, מצידת בקננות
מגנות בקהלט וקם
אתומים מקרים מדי, ששוב
לא אנע לפענחם.